

Előfizetési feltételek

helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Hirdetések díja:

□ centiméterenként 3 kr. Kereskedők és gyárosok külön árkedezvényben részesülnek.

Bélyegdíj 30 krajczár.

Nyitól tér sora 20 kr.

KÖZÉRDEK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal:

Nagyenyedi
Könyvnyomda és Papir-
árugyár részvénytársaság
Főter 38. szám alatt,

hova ugy a lap szellemi részét illető közlemények, mint az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.

Kéziratok nem adtnak vissza.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Milyen Magyarország?

Széll Kálmán beszéde a képviselőház hétfői ülésén.

A képviselőház hétfői ülésén Ugron Gábor izgató hatása, szingazdag beszédben rettenetes képet adott a magyar politikai és társadalmi állapotokról, oda állítván Magyarországot mint olyan államot, mely a romlás, a pusztulás útján van.

Soha rosszabbkor nem mondhatta el Ugron ezt a tulon-tulzott kritikát, mint épen most. A Házban ugy hatott ez a támadás, mint egy merőben váratlan és indokolatlan fölviharzás, amely nem találja alapját sem a pillanatnyi hangulatban, sem a közviszonyokban, amelyekben épen élünk.

Igy fognak hatni Ugron torzképei az országban is. Egy perczig nyugtalanítani, izgatni fogja az embereket a hatalmas erejű szónok kitörése, de csakhamar fölocsudik mindenki a megdöbbenés zavarából, körülnéz — és a tényleges helyzetet kívül maga előtt látja azt a hű és igaz képet, amelyet rögtön Ugron után Széll Kálmán miniszterelnök festett arról, hogy: milyen hát Magyarország?

A miniszterelnök haladék nélkül gátot állított a „lug“-nak, amelyet Ugron az ország állapotaira bocsátott. Széll Kálmán nyomába kelt Ugronnak és az ő szokásos nyugodt, konziliáns modorában — és nem kevésbé szokásos objektív, tiszta ítéletével, bölcsességével, egyszerű ellentmondást sem tűró erős argumentumaival leszállította az iménti Cassandra-szózatot a maga helyes mértékére. Semmi sem jellemezheti hitebben a miniszterelnök beszédének tartalmát és hatását, mint a Magyar Nemzet következő sorai:

„Esetvonásról esetvonásra kellene kísérnünk Széll Kálmán miniszterelnököt, hogy a részletekben is megfigyeljük azt a képet, melyet Ugron Gáboréval szembeállított. Nem az optimizmus rózsás köde van e képen, hanem a valóság élettelen koloritja. Az árnyék rajta, az is valóság, de nem a végromlás árnyéka, hanem azon sötétebb színezés, mely az igazságot kidomborítja,

mint a festett alakok is csak az igaz árnyalás által lesznek plasztikusokká.

Széll Kálmán különben sajátos módszert is használt képének megrajzolására. Alapul vette Ugron sötét alkotását s abból sorról-sorra kitörülte a nem igaz színeket s meghagyta a valódiakat. Így Magyarországnak Ugron által rajzolt zord árnyképe fokról-fokra világosabbá, egyes helyeken ragyogóvá lett. Így nyerte a sötét alapszínezés mellett, az igazságnak s az ország tekintélyének megfelelő alakját.

Feszült figyelemmel, egyre fokozódó lelkesedéssel hallgatta a Ház tulnyomó többsége Széll Kálmán beszédét, amely bizonyára maradandó, termékenyítő hatással lesz a nemzetre.

Népszerű tudományos előadások.

Dicsérendő, elismerésre méltó vállalkozásba fogott a Szegény tanulókat segélyező egyesület. Célját, hogy jótékonyágával szegény tanulókat segélyezhessen, egy újabb kísérlettel ohajtja hatékonyabban érvényesíteni és — mint mindig — azon elvből kiindulva, hogy „szó rakoztatva“ gyűjtsön filléreket és a nagy közönség megterhelhetése nélkül gyarapítsa alapját, melyből már eddig is sok könyvet szántott fel, számos nélkülözött istápot, most a népszerű tudományos előadásokat kívánja városunkban meghonosítani.

Szerintünk városunk értelmes, intelligens közönsége már régen nélkülözi az ilyen hasznos és mégis szórakoztató téli esteket és a szegény tanulókat segélyezésére alakult egyesület igen érzett hiányt pótol, midőn a jelen téli évadban ily előadásokat rendez. Köszönet a Bethlen-főtanoda derék tanári karának, az egyesület vállalkozása már perfektnak nevezhető, több tanár szívesen ígerte meg közreműködését, az előzetes műsor már is készen van és remélhetőleg az előadások elseje még e hó folyamán közönségünk támogatása mellett megtartható is lesz.

Mielőtt a műsort ismertetnénk, pár szóban ez előadások természetét ohajtjuk ismertetni. A népszerű tudományos előadások, mint ezeket a pozsonyi Toldi-kör, Veszprém, Kassa, Pápa, Székesfehérvár és az utóbbi időben Marosvásárhelyt rendeztek, nem absztrakt, elvont és száraz tudományos

értekezések, melyek a laikus publikumot nem érdeklik, hanem a tudományos élet, a történelem, szépirodalom és szépművészetek köréből vett oly előadások, melyek minden értelmes és intelligens embert, egy férfiakat mint nőket érdekelnek és a mellett, hogy a hallgató ismeretkörét bővítik, egy kellemesen és hasznosan eltöltött órát szereznek, ami nagyon is megbecsülendő egy hosszú téli estén. Ez előadások sokban járultak hozzá, hogy a fentnevezett városok intelligenciája annyira ismeretes az országban. Évek óta folynak ezek a téli évadban, meghallgatja azokat mindenki, a legelőkelőbb nemes és az egyszerű polgár, nő és férfi egyaránt, mert mindenki részére tartalmaznak azok sok jót, szépet és hasznosat.

Reméljük, hogy így lesz ez városunkban is, részt veendek az előadásokon — melyek az esteli 6 és 8 óra között fognak megtartatni — városunk közönségéből igen sokan, nők, férfiak, polgárok és előkelőségek és rajta lesz városunk közönsége, hogy a kettős cél, az ismeretterjesztés és a jótékonyág gyakorlása, ezek útján is érvényesíthető legyen.

Ha az első előadás sikerül, úgy betartja a rendezőség az egész ciklust, amely az eddigi dispozcziók szerint a következő:

Népszerű tudományos előadások I. sorozatának terve.

Első este, november hó második felében. Székely Ödön: Az ókori görög és latin világ babouaiból. Bartha Zsigmond: A hold mint bolygó, mint világ, mint kísérőnk.

Második este, december hó első felében. Lázár István: A görög mithosz-világból. Dr. Farnos Dezső: A zenészek hőbortjai.

Harmadik este, december hó második felében. Bodrogi János: Képek a XII. század családi életéből. Halmágyi Antal: A XVI. század — olasz — renaissance festészetéből.

Negyedik este, 1900. jan. havában. Fogarasi Albert: Egy előkelő hölgy az ó-egyiptomi világban. Bartha Zsigmond: Az elektronos távirás különböző módjai.

E négy előadás egy kerekded egészet képez; ezáltal lesz mind a négy előadást végig hallgatni, noha egy előadás is oly önálló egész lesz, hogy csak egynek a meghallgatása is teljes élvezetet és szórakozást fog nyújtani.

TÁRCSA.

Mesalliance-ok.

— Irtá: Floridor. —

Schönbrunnban összeborul a hervadó rózsafák ága és mintha nási dal zendülne meg a kerti palotában. A kerti palotában, ahol régi rokokó emlékektől, légies alakoktól népes minden csarnok. Az aranyos, selyemkárptos szobákban vidáman játszik, tánczol a napsugár s mintha a háromszögletű kalapba, csipkés selyem mellénykébe öltözött Amor fontoskodva suttna nagy diadalokról.

Mert tekintettel a közelmúlt eseményeire, úgy látszik, Amor, a pajkos kis isten, még mindig nagy hatalom.

Az európai sajtó tele van érdekesnél érdekesebb házassági hírekkel s már régen nem volt az udvarnál annyi szenzáció, mint a legközelebb elmúlt napokban. Mellözve a mai szerelmi regényeket, magas állású egyéniségek készülő szerelmi házasságait, néhány régi hasonló esetről kívánok emlékezni, bebizonyítandó, hogy mennyire igaz van a jó öreg rabbi Ben Akibának, aki már régen megmondta, hogy: nincs semmi új a nap alatt.

Nem is említve a legrégebbi időket, morganatikus feleségei voltak III. Frigyes Vilmos porosz és Victor Emánuel olasz királynak. Balkézi felesége volt I. Lipót belga, I. Vilmos hollandi királynak, és ki ne halott volna II. Sándor császár morganatikus nejéről, a csodaszép Dolgorucki hercegnőről?

Württemberg Sándor herceg neje magyar főrangú hölgy volt, a csodaszép Rhédey Claudine grófnő. Itt azonban, szigorúan véve, nem lehet szó egyenlőtlen születésről, mert a Rhédeyek Aba királyi nemzetségéből erednek, abból, amelyből Aba Sámuel, Szent István sógora, aki 1041-től 1043-ig tényleg Magyarország királya volt is. Mindazonáltal nagyon érdekes, hogy Rhédey Claudine lett a Teck hercegi család özanyja, melynek egyik bájós leányát a walesi herceg fia vevén önül, anyja Anglia jövődó királynak, akinek ereiben így Aba Sámuel véréből is lesz néhány csöpp.

Királyasszonyok morganatikus és titkos férjeiben, valamint kegyenceiben sem volt hiány.

Mindjárt a la tete Erzsébet czárnő, nagy Péter leánya áll, aki a balaljkaverő utcai énekesből előbb gróft, majd kancellárt csinált és végül titkos házasságban élt vele.

Ki akarná elősorolni II. József császár és Voltaire genialis barátjának, a nagy Katalinnak véget nem érő kalandjait, amelyek révén épen ugy lehetne Észak női Don Juanjának, mint Észak Semiramisának nevezni?

VII. Ferdinánd spanyol király özvegye kegyencét, Munozt, spanyol granddát, majd Rianzares hercegévé teszi, és miután 1834. óta már titkos házasságban élt vele, ezt az összeköttetést 1844-ben nyilvánosságra is hozza.

Egy másik spanyol hölgy, Donna Izabella, Ferencz cadiai herceg leánya pedig minden lelki furdalás nélkül megszökött a szülői háztól.

A nagy lengyel entuziazmus idején történt ez, és a

spanyol hercegnő egy jelentéktelen lengyel nemesi méltatott legmagasabb kegyeire.

A szökés egészen a romantika reczipéje szerint ment végbe.

Donna Izabella megvárta az éjszaka csöndjét és akkor ágyledőjét összecsavargatva, harmincz lányi magasságból leereszkedett a palota ablakából, egyenesen a lengyel nemes erős karjaiba, aki négy pompás lóval ragadta messze az atya zsarnok haragja elől.

Nem annyira romantikus, de jókora mesalliance az is, amelyet a német császár nagynéje kötött Esmarsch tanárral. Higgadt, megfontolt lépés volt ez. Mind a két fél tudta, mit cselekszik, ösmerte már az életet. A menyasszony 39, a vőlegény tíz évvel idősebb volt. Az ő szerelmük már másodvirágzás, őszi napsugár.

Hasonlóképen cselekedett egy württembergi hercegnő, aki miutegy tizenhét év előtt egy orvoshoz ment férjhez. A hercegnő nővére volt az azóta elhunyt Württemberg Vilmos hercegnek, aki mint esaládfő, minden nagyobb nehézség nélkül beleegyezett a házasságba.

A Habsburg-dinasztiában is fordultak elő mesalliance-ok.

János főherceg regénye Pochl Annával, a postamester leányával, ösmertes. Ebből az összeköttetésből származott a maig is virágzó gróf Meran-család, mig a pár év előtt elhunyt Henrik főherceg színésznőt vett feleségül.

A nők közt első sorban áll Mária Luíza, Ferencz császár és király leánya, aki, miután előbb a nagy

A jótékonyt az egyesület olyképp ohajtja gyakorolni, hogy az egyes előadások meghallgatásáért csekély belépő-díjat szed. Egy előadásra a belépő-díj 20 krban (60 fillérben), tanulóknak és gyermekeknek 15 krban (30 fillérben) lett megállapítva, de lehet 2 koronával, vagyis 1 frittal, mind a négy előadásra bérlettel. Bérlettel a Horacek könyvkereskedésében és az Iparos ifjak önképzőköré elnökénél, Incze István urnál kitett iven lehet. Az előadások a város háza nagytermében fognak megtartatni. Mi a magunk részéről is kérjük t. olvasóinkat ez eszme pártolására, mert ezen terv megvalósulásában saját közönségünk érdekeit megvalósulva látjuk és társadalmi életünk fejlődésére igen nagy horderőt tulajdonítunk e vállalkozásnak.

A gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium új épületének felszentelése.

— Saját tudósítónktól. —

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter képviselőjének, az erdélyi róm. kath. püspöknek, Gyulafehérvár város előkelőségeinek, az erdélyi róm. kath. gimnáziumok küldötteinek jelenlétében szentelték fel vasárnap Gyulafehérvárt a róm. kath. főgimnázium új, diszes épületét. Mint lapunkban is említve volt, a m. kir. kincstár és az erdélyi róm. kath. státus áldozatkészségéből a régi, hírneves főgimnázium a várban, a régi épület helyén, új, diszes csarnokot kapott; ezt adták át vasárnap nagy ünnepekként között rendeltetésének. Wlassics Gyula közoktatásügyi m. kir. miniszter, kit ez ünnepélyre gr. Majláth Gusztáv Károly erdélyi róm. kath. püspök külön is meghívott, táviratban kérte fel Zeyk Dániel főispánt, hogy ez ünnepeken őt képviselje. Főispánunk e megbízatásnak eleget teendő, titkárja dr. Ebergényi Sándor kíséretében a vasárnap reggeli gyorsvonattal utazott Gyulafehérvárra és hozzá csatlakozott Gáspár János vármegyei főjegyző is, ki az ünnepélyen a vármegyét képviselte.

A tulajdonképi felszentelést reggel 9 órakor végezte gr. Majláth Gusztáv püspök összes papjai és kanonokjai segítségével. A felszentelésen ott voltak az összes polgári hatóságok, a katonaság képviselői Perl tábornok. A felszentelés után impozáns körmenetben — élén a papsággal és püspökkel — harangok zúgása között az ünneplő közönség a püspöki templomba vonult, hol a püspök nagy segédlettel ünnepi misét mondott. Mire után Fejér Gerő főgimnáziumi tanár tartott igen szép, hazafias és vallásos szellemű beszédet, melyet áhitattal hallgatott meg az egész közönség, a gimnázium ifjusága.

A templomi ünnep után az új gimnáziumi épület nagy, kényelmes tornacsarnokában folyt le az alkalmi Szent Imre ünnepély. Az ifjuság emelvényével szemben, emelkedett helyen, a püspök, a főispán és néhány előkelőség részére külön hely volt fentartva, és midőn Zeyk Dániel főispán, gr. Majláth püspök és kíséretük megjelent, a zsufolásig tömött terem közönsége hatalmasan megjelenezte őket. A püspök, a főispán, Fábrián Sándor nagyprepost, Kiss Bálint es. és

kir. kamarás, Pál István kanonok, Imecs Jákó kanonok, Novák Ferenc polgármester, Nemes Sámuel törz. elnök a főhelyeket elfoglalván, a gimn. ifjusága által szépen elénekelt Szent Imre hymnusával kezdetét vette az ünnepély. A műsor 2-ik száma után, a Bálinth György gimn. tanár szép alkalmi költeményének elszavalása után — melyet Vakár Arthur VIII. o. t. szavalt el érzéssel — a műsor és az összes ünnepélyek legszebb része, fénypontja következett. Programmon kívül gr. Majláth Gusztáv püspök lépett a szószékre és ecsetelve az új épület keletkezésének történetét, a gimnázium lakóihoz, az ifjusághoz intézett gyönyörű, megjusivleendő szép beszédet. Kár, hogy gyorsíró nem volt jelen, hogy e klasszikus szépségű, az ifjakhoz szóló szöveget megörökítse; oly tanulságos, kedves és szép volt e beszéd, mikép megérdemelte volna, hogy a gimnázium minden növendéke azt örök emlékül megtartsa és kövesse. Az ifjakhoz intézett beszéde után az ékesen szóló főpap az ünneplő közönséghez szólott; elismeréssel említette fel a róm. kath. státus és a magyar állam áldozatkészségét, hálával és köszönettel emlékezett meg Wlassics Gyula kultuszminiszteréről, és Zeyk Dániel főispánt, mint a miniszter képviselőjét, kérte fel, hogy a hála és köszönet nyilvánítását a miniszter előtt tolmácsolja. A mély benyomást keltett fényes beszéd után Ávéd Jákó gimnáziumi igazgató vázolta röviden a gimnázium történetét és emelte ki azon fontos kulturmissziót, melyet e tanintézet hazafiság és vallásosság tekintetében az erdélyi részeken teljesít. Az igazgató beszéde után a főgimnázium zenekara adta elő Bihari János Magyar polonaise-ét, majd Losonczy György VII. o. t. szavalt igen ügyesen. Az ifjuság vegyes kara ezután Resch L. György intézeti karmester szerzeményét, Iskola megnyitására című indulóját adta elő, melynek szövegét Bálinth György gimn. tanár írta. A közönség zajos tapsokkal honorálta az igen precizen előadott alkalmi zeneszerzeményt és ugy a szövegíró, mint a zeneszerzőt, midőn a podiumon megjelentek, zajosan megjelenezte. Egyáltalán igen dicséretre méltónak látszik Resch L. György karmester működése. Nemcsak ügyes zeneszerző, de igen ügyes, erélyes karmester is. Az előadott ének- és zene-számok tanuskodnak arról, hogy az intézetnek igen ügyes, hasznos és tehetséges énektanára és karmestere van. Kedves jelenség volt a kis 13 éves, III. o. tanulóknak, Murza Tamásnak szavalata. A kis csöppség — egy román vasuti örnek a fiacskája — bátran, jó magyar kiejtéssel és ügyesen szavalt el Vachot Sándor A gyermek álmai című költeményét. A kis román hazafit zajosan megjelenezték. Schädli Szombathelyi indulójával végét érte az igen szép és emlékezetes ünnepély.

Déli 2 órakor 100 teritékű banket fejezte be az ünnepélyeket. Ezen Fábrián Sándor nagyprepost XIII. Leo pápát és ő felségét éltette. A szép felköszöntőt állva hallgatták meg. Mohay Sándor dr. országgyűlési képviselő Wlassics miniszterre és ennek képviselőjére Zeyk Dániel főispánra köszöntött. Novák Ferenc polgármester gr. Majláth püspököt éltette, Pál István kanonok — a püspök megbízásából — Novák polgármestert és Gyulafehérvár polgárait,

Gáspár János vármegyei főjegyző a gimnázium tanári karát, Ávéd Jákó igazgató a szülőket és Nemes Sámuel törz. elnököt, dr. Ebergényi Sándor a káptalant és Fábrián Sándor nagyprepostot, gr. Toldalagi László püspöki titkár a vármegyét éltette. Igen szép volt Elekes ev. ref. esperesnek felköszöntője, melyben a főgimnáziumnak eddigi áldásos és eredményes működését méltatva, a gimnáziumnak az eddighez hasonló eredményes jövőt jósolt. Volt még több és igen szép felköszöntő és e nap fényes ünnepései méltó befejezést nyertek az igen szépen sikerült kitűnő banketben.

Tanügy.

Az 1868. évi XXXVIII. t.-cz. módosítása a népnevelés intenzív fejlesztése szempontjából.*

Mottó: „Minden törvény életrevalóságát a gyakorlati élet mutatja meg; amely törvény a gyakorlatban nem felel meg az ahhoz kötött várakozásoknak: feltétlen elvetendő és újjal helyette teendő.“

Deák Ferencz.

(Vége.)

A megélhetési viszonyok hova-tovább mind nehezebbek. A mi népünk is szintoly szegény, mint az angol munkásnép; gyermeke keresményére is szüksége van. Ne vonjuk meg tőle, ne tegyük ellenségévé az iskolának, inkább tegyük barátjává, akkor szívesen fogja gyermekét iskolába küldeni s nem gördit akadályokat nevelői munkánk elé.

A 28 ezer tanító roppant nagy zömének jövedelme ma is egyházi, községi földek terméséből áll.

Szívesen feláldozna mindenik a vasárnapját az iskola érdekének, ha a nyári munka idején, szabad ideje lévén, földesekjét házilag megművelhetné s jövedelmét fokozhatná.

A gazdasági oktatást is csak így látom én sikeresen megoldhatónak, ha nem csak magyarázza a tanító a népek: így kell, meg úgy kell, hanem a kis birtokán ő maga folytat mintagazdaságot, mert a példa ékebben beszél minden Demosthenesnél.

Hasztalan beszélök én az okszerű takarmányozásról, ha az én Riska tehenem dől el a soványságtól, vagy beszélök a peronoszpora fecskenedezésének üdvös voltáról, de az én szőlőmön egy levél sines, mert nem fecskenedeztem meg.

A földmívelési miniszter ur minden megye kerületén minta-parasztagazdaságot akar létesíteni, hogy példát mutasson a mai viszonyoknak megfelelő okszerű gazdálkodásra. De minden megyében csak egy lenne. Így meg ötven is lenne, ha a tanítóknak szabad ideje van földjeit mintaszerűen művelni, és jól vezetett gazdaságával többet használna a földmívelő népek, mint ha 50 kötet könyvet elolvas neki a gazdaságról.

Még csak egyet akarok megemlíteni. Azt, hogy a tanfelügyelőjére irodai munkáját apasszák, mert a tanfelügyelő csak úgy tanfelügyelő, ha az iskolákban van

* Felolvasa a szerző a tanító-egyesület nagy gyűlésén Abruóbányán, 1899. szept. első napjaiban.

Napoleon neje volt, Neipperg grófnak nyújtotta kezét.

Neipperg Ádám gróf családja ósrégi volt, származását fölvitte a híres nordhausenai tornáig s fészke a Württembergben fekvő Kraichgau.

A fentemlített gróf 1775-ben született és korán osztrák katonai szolgálatba állva, a francia forradalom idején az úgynevezett rajnai hadjáratban vett részt.

Ő volt az, aki 1792-ben Drouét, a hírhedt postamestert elfogta, 94-ben pedig Dvlen-nél súlyosan megsebesült. Később az olasz csatáereken, Novi és Marengonál harcolva, csakhamar vezérőrnagy rangra emelkedett.

1809-ben rövid időre Bécsbe jött Neipperg Ádám, s régi naplók, magánlevelekben böngészve, úgy látszik, már akkor kezdődött az a világtörténelembe belezásztó regény, mely őt egy vérbeli hercegnő férjévé és az uralkodó család közeli rokonává tette.

De tartsunk rendet a dologban. Az 1810 ik év márczius havának egyik délutánján nagy sürgés-forgás volt a Burgban, meg a schönbrunni kastélyban. Menyasszony volt a Habsburg-dinasztiában.

Életvidám, forró véru leány volt a főhercegnő, de egyszerre nagyon szomorú menyasszony lett belőle. A házasságot családjának politikája kívánta, de semmi része sem volt abban szívének.

Más álmoképp élt abban, egy daliás katona képe, akivel sokat keringőzött együtt udvari ünnepélyeken, ábrándos valczerek ütéménél. Gróf Neipperg volt ez

az ideál, aki, ha szóval nem is, de minden mozdulatával elárulta rajongását.

A fejedelmi palotákban a falaknak is van fülük. A bécsi arisztokracziában mindjobban kezdtek suttogni, hogy: Mária Lujza főhercegnő így... gróf Neipperg amugy.

Veszedelemes portéka ez a szalon „ou dit“. Ől, mint az aqua tophana, és jaj annak, akit megérint veszedelemes tajték. A pletyka Ferenc császár fülébe is eljutott, megsóvalta fejét és kiadta a rendeletet, hogy jöjjön a mindenható államminiszter.

Jött is és jelentette, hogy az eddigi magas megállapodások szerint márczius vége felé indul Párisba a fenséges főhercegnő.

— Scho' recht, scho' recht — vágott közbe Ferenc császár, gyűlölöje minden hosszú beszédnek. — Induljon mentől előbb a leány, nem tesz már neki jót a bécsi levegő.

És Mária Lujza valóban utra kelt és 1810. április 2-án a párisi Notre Dame-templomban kelt egybe a világhódító imperátorral, Neipperget pedig Svédországba küldte Ferenc császár, hogy képviselne a stockholmi udvarnál Ausztriát.

1814-ben, midőn Napoleont Elba szigetére küldték a szövetségesek, visszatért Bécsbe Mária Lujza és többé nem is látta viszont Napoleont és 1822-ben házasságra lépett gróf Neipperggel, akit már előzőleg parmai csapatainak főparancsnokává nevezett ki.

Házasságát a bécsi udvarnál mindvégig morganatikus házasságnak tekintették, amely házasságról általában nem lesz fölösleges egyet-mást elmondani,

Elnevezése a régi morgjan gót szóból származik, amely korlátolást jelent. Latinul: matrimonium ad legem salicam — balkézre való házasságnak — nevezik. A morganatikus házasságban a nem egyenlő születésű nő és a gyermekek a férj és apa előjogaiból ki vannak zárva.

Az ilyen házasságoknál az apa esetleges trónutódlását nem örökli a gyermek, továbbá, hogy noha teljesen törvényes a kötés, a gyermekek az egyenlőtlén születésű anya nevét és rangját öröklik, végül pedig, hogy a házastársak egyikének vagy egy szuverén család fő, vagy egyik mellékágából, vagy pedig ama főrangú nemzetségek valamelyikéből kell származnia, amelyek 1825-ben, a mediatisálás után, a szuverén házakkal egyenlő születésűeknek nyilvánítottak.

A jogviszony tisztán germán eredetű, és leginkább germán eredetű népeknél szokásos. Angliában az ilyen értelemben vett mesalliance-okat nem ismerik, sem az udvarnál, sem pedig az arisztokracziában, amely századok óta házassodik össze a kisebb nemesség és polgársággal. A fejedelmi vagy főrangú mesalliance-ok mai fogalmát különben a régi magyar rendi alkotmány sem ösmerte, és nem találunk róla említést Verböcynél. Ami annál is inkább érthető, mert hazánk választó-királyság volt, ahol a dinasztia a nemzet kebeléből emelték a trónra.

A nem mediatisált hercegi családok leányai is csak morganatikus házasságra léphetnek főhercegekkel, míg amazok, mint például a magas családból eredt Croy-Dülmen Izabella, Frigyes főherceggel kötött házasságában egyenrangú osztrák főhercegnői rangot nyert.

főbb részint és nem az irodában. És a tanfelügyelőség, éppen mint a pénzügyigazgatóság, ruháztassék fel jurisdictióval, hogy ahol rendetlen iskolalátogatás van, ott az előjárásigat bírsággal szoríthassa rá az iskola-ügy pontos adminisztrációjára. Így, ahogy most van, egy hosszadalmas cirkulus vitiosus az egész büntetési ügy. A tanító panaszt tesz a tanfelügyelővel, a tanfelügyelő az alispánnal, ez valamikor ir a szolgabíróval, az, amikor a sürgősebb teendőit végzi, ir a körjegyzőnek, ez el lévén egyébbel foglalva, majd egy hónap mulva megint a szülőket, azok nem küldik mégsem, a tanító megint panaszol, aztán amíg végig járja az előbbi utat, vége a tanévnek.

Még említhetném az egységes tanítóképzést, egységes tantervet, mint amelyek az új népoktatási törvényben helyet kellene foglaljanak, de ezeket az 1896-ban tartott V-ik egyetemes tanítói gyűlés felvette programjába, hát én mellőzhetem.

Már most összegezem röviden, mit tartok én szükségesnek a népnevelés intenzív fokozása szempontjából:

1. A népoktatási törvény revíziója alkalmával a tanítókor a 7-ik életév betöltésével kezdődjék.

2. A tanítási idő novembertől április végéig terjedjen. Ezzel szemben:

3. A mindennapi tanítási kötelezettség kiterjesztendő a 15. életév végéig.

4. A gazdasági ismétlő iskola 2 évig tartson.

5. Ahol a tanító használatában földek vannak egy kisebb parasztbirtoknak megfelelő mennyiségben, azoknak mintagazdaságokká való berendezéséhez az állam nyújtson segédkezet, hogy a tanító ne üres beszéddel, de példával mutassa, hogyan kell gazdálkodni.

6. A tanfelügyelőség ruháztassék fel jurisdictióval, és minden tanfelügyelőség mellé osztassék be egy-egy kintűnő gyakorlati tanító, aki a tanfelügyelőt, ha el van foglalva, helyettesítse az iskolalátogatásoknál.

Én ezzel az eszmével rég foglalkozom és az az erős meggyőződésem, hogy amíg a népoktatási törvény nem alkalmazkodik a nép viszonyaihoz, addig népnevelésünk eredménye kétes és kellő sikert nem tud felmutatni.

Szabó Gyula,
csúcs-koppándi áll. isk. tanító.

Vegyes hírek.

— **Lapunk t. olvasóit tisztelettel kérjük, hogy előfizetéseiket, valamint a hátralékokat a kiadóhivatalhoz sürgősen beküldeni sziveskedjenek.**

— **Egyházi kitüntetés.** Ó Felsége a király Gödöllőn, október hó 21-én kelt legmagasabb kéziratával Pál István erdélyi gyulafehérvári tiszteletbeli kanonoknak a Boldogságos Szűz Máriáról nevezett salamonai cizmetes apátságot díjmentesen adományozni méltóztatott.

— **Pogány Károly,** Krassó-Szörény vármegye főispánja és neje a múlt vasárnapon és hétfőn városunkban időztek, hol közeli rokonukat Pogány Károlyt és Török Bertalan országgyűlési képviselőt látogatták meg. A főispán és neje Nagy-Enyedről Maros-Vásárhelyre utaztak.

A magyar főiri családok közül csak kettő tartozik az ugynevezett magas nemesség soraiba, azok közé az egyiket az electissimus — ami a német Erlaucht-nak felel meg — czim illet: az Eszterházyak és a Pálffyak ezek, akik a hajdani német birodalom — a Reich — területén birtak uradalmakat s a császár hűbéresei voltak.

Miután a magyar törvény mesalliance-t nem ismer, nem is tesz különbséget fejedelmi vagy más törvényes asszony gyermekei közt, úgy, hogy egy magyar király feleségének fia személyválogatás nélkül lehetne örökös. Az osztrák örökös tartományokban azonban nem engedi ezt a törvény — a magyar törvénynek pedig nem vehetik hasznát esetleg, mert ott van a *pragmatica sanctio*, amely az együttes uralkodást köti ki. A sarkalatos, szentesített jog ez, amely az 1723. évi II. t. cz. 4-ik §-a szerint az örökösödést Magyarországon III. Károly, I. József és I. Lipót úgy fi-, mint nőörökösre kiterjeszti.

Mária Terézia óta nem is volt szükség ennek a szelölötetésére, mert csakis oldalágaknál fordultak elő mesalliance-ok. Hogy mi lesz ezután — ki tudja az érdekesnél érdekesebb szalon- és udvari pletykák veszedelmes szövevényein elgázogni?

Nem is volt ezélunk a szenzáció-hajhászat, s e régi, elavult regényes szerelmeket, házasságokat emlékeztünkbe csak két, nemrég felmerült házassági kombináció hozta, amely most oly óriási port ver a világsajtóban.

— **Adomány.** Gróf Teleky Árvéd Drassórol a Bethlen Gábor szobor alapja javára 100 frtot adományozott.

— **Tiszti orvosi vizsgák.** A tiszti orvosi vizsgák országos bizottsága által Kolozsvárott október hó 16, 17. és 18-án megtartott vizsgálatokon a következő orvosok képesítettek: Dr. Deutsch Mór vasuti orvos Gyulafehérvárt és Dr. Schusztter Erhárd ideiglenes járóorvos Konczán.

— **Unitárius isteni tisztelet.** Jövő vasárnap, azaz folyó hó 12-én, d. e. 10 órakor a leányiskola egyik termében Siménfalvi György torokközszentgyörgyi unitárius lelkesz rendes isteni tiszteletet tart; ennek végeztével az iparos és kereskedő inasok vallás-oktatása következik.

— **Öngyilkosság.** Veres Albert timár mester vasárnap reggel tóth-utczai lakásán felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már meg volt halva. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Eredményes vadászat.** Vármegyénk érdemes alispánja s a nagyenyedi vadásztársulat tiszteletbeli tagja f. hó 3-án tartotta meg a megykeréki és lörcsrevei határokon — mint saját külön vadász-területein — az évi hagyományos vadászatát. A verőfőnyes szép őszi nap eredményes vadász-zsákmánnyal zárult, mennyiben a kicsiny, de ügyes Nimródokból álló társaság 10 nyulat hozott területekre. A ritka jó kedélyvel lefolyt vadászat, melyen a vadásztársulatnak egy legfrissebb tagja már is kintűnő lövészek bizonyult, Csató János házigazdán kívül részt vettek: Dezső Zsigmond, dr. Farnos Árpád, Hege-dus Lajos, Tóth Miklós, Sombory Sándor és dr. Varró László.

— **Vesztett farkasok és kutyák garázdálkodása.** Folyó hó 3-án éjjel Maros-Csucson Stáncs Sabina 22 éves leányt és Maros-Koppándon Árdi György bérest veszett csikasz farkas össze-vissza marcangolta. A vadat agyonverték. A legszomorubb az, hogy e veszett farkas sok kutyát mart össze és ezek máig sincsenek elzárva és megkötve. E hó 4-én reggel Csucson egy ilyen kutya egy iskolás leánykát mart meg. Jó volna egy kis erélyes intézkedéssel e veszélyes állapotnak véget vetni.

— **A máriacelli gyomorcsépek** kipróbált, erős és kintűnő hatásuknál fogva gyomorgyengeségnél és emésztési zavaroknál a nép minden rétegében nagy, sőt növekedő kedveltségnek örvendenek. A máriacelli gyomorcsépek, melyek egy jónak bizonyult recept szerint a legjobb anyagokból készülnek, minden gyógyszer-tárban kaphatók. Megreudulásuknál ajánljuk tisztelt olvasóinknak, hogy legyenek figyelemmel a lapunk mai számában foglalt erre vonatkozó hirdetésben látható védjegyre és aláírásra, melyekkel a valódi máriacelli gyomorcsépek csomagolása történik.

— **A legújabb kor** minden igényeinek megfelelő jó és megbízható órák és szép, valódi arany és ezüst ékszerek rendkívül dús választékban és olcsó árban Erős Gyulánál Nagy-Szebenben kaphatók, kinek lapunk mai számában levő hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. — TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Selyem-damaszt

75 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — **mintákat pedig posta fordultával** küldenek: **HENNEBERG G. selyemgyárai** (cs. és kir. udvari szállító) **Zürichben.** Magyar levelezés. Svájcba kétféres levélbéllyeg ragasztandó. (5)

980. sz.

1899. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság által közhírre tétetik, hogy özv. Bartha Lajosné s t. Végb. Sámuel s t. a nagyenyedi ev. ref. egyház kántori hivatalának Dabóczy Károly hágyatéká elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 173 frt 73 kr., 100 frt, 8 frt 10 kr. tőke, ennek járuléka 43 frt 10 kr. és 10 frt 65 kr. már megállapított, valamint jelenlegi 8 frt 65 kr. és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedőnek a nagyenyedi 783. sz. tkvben A + 1. r. 2704. új hr. sz. fekvőjére 69 frt, a nagyenyedi 786. sz. tkvben A + 1. rend 2706. új hr. számú fekvőjére 103 frt, végre a nagyenyedi 983. sz. tkvben A + 1. rend 1105 s 1106. hr. sz. ingatlanokra 614 frt, összesen 786 kikiáltási árban a vtv. 156. §. alkalmazásával az összes fekvőkre elrendeltetett.

Az árverés 1899. évi december hó 6-ik napján d. e. 9 órakor a bíróság telekkönyvi irodájában fog megtartatni. Árverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlank becsárának 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral letenni.

Verő köteles a vételárt az árverés jogerőre válta után 3 egyenlő részletben, 15, 30, 45 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letétpénztárnál befizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságánál és Nagy-Enyed város tanácsánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fentirt tkvben feljegyzettni, végre az árverési hirdetmény törvényszabta módon közzététetni rendeltetik.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.
Nagy-Enyeden, 1899. márczius 18-án.

A kir. járásbíró szabadságon.

Vincenti,
kir. aljárásbíró.

1985 1-1

1596. sz.

tkvi 1899.

Hirdetmény.

Csufud község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. évi XXIX. az 1889. XXXVIII. és az 1891. évi XVI. törvényezikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. törvényezikkekben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891. XVII. t. cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVII. t. cz. 7. §. és az 1891. XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886. évi XXIX. t. cz. 22. §. alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket hat hónap alatt, vagyis **1900. évi május hó 12-ik** napjáig bezárólag alulirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2. Hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítését is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése eilenében ellenmondással élni kívánnak, írásbeli ellenmondásaikat hat hónap alatt, vagyis **1900. évi május hó 12-ik** napjáig bezárólag alulirt telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellenmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3. Hogy mindazok, akik a telekkönyv átalakítása tárgyában tett intézkedések által, nem különben azok, akik az 1. és 2. pontjában körülirt eseteken kívül az 1892. XXIX. t. cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §. alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólamlásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1900. év május hó 12-ik** napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakuláskor közbejött téves bevezetésből származó bármilyen igényeket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság.
Balázsfalván, 1899. évi október hó 25-én.

Enyedi Lajos,
kir. ítéltáblai bíró.

1987 1-3

Eladó birtokrész.

A „Sósszék“ nevű határ-részben egy 6¹/₂ hold területű birtokrész örök áron eladó.

Értekezhetni a várbeli ref. paplakban Nagy-Enyeden 2-2 1983

Fogorvos

Perl József

American Dentist Dr. of. Dental Surgery

Amerikában kiképzett plombeur november 6-án N.-Enyedre érkezett.

Készít műfogakat és légnymatu fogsorokat vulcanit és aranyban.

Korona- és hidmunka.

Végez mindennemű fogorvosi műtéteket, u. m.: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását; fogak tömését arannyal és más jónak bizonyult tömő anyaggal.

Tartózkodási idő néhány nap a „Két hattyu“ szállodában.

1981 2-2

Mária-czelli gyomorcsapok

Egyedül a védjegyre.

C. Brady nagyszerűen hatnak, gyomorbajoknál nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyú felbőfőgés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, amennyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Mária-czelli gyomorcsapok** évek óta kitűnőnek bizonyultak, amit száz, meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr, nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Török József gyógyszerháza
Budapest, Király-utca 12. sz.

Védjegyet és aláírást tüzetesen tessenek megtekinteni! Csak oly csapokat tessenek elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom“.

1904 6-24

980-1899. szám

Arverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102 § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíró 1899. V. 454 számú végzése által Silbermann et Comp. végrehajtó javára nagyenyedi lakos S. Malya Mihály és fia ellen 143 ft 40 kr tőke, ennek 1896. év augusztus hó 13. napjától számított 5% kamatai és egyéb törvényes járuléki követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság foglalt és 416 ft 15 kr-ra becsült bolti ruccikkak, állványok és áruok asztalokból álló ingóságok nyilvános árú rész útján eladatnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 454 §-sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Nagy-Enyeden alperes üzlethelyiségében leendő eszközölésére 1899. évi november hó 11-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezen oly megjegyzéssel, hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-ez. 107. §-a értelmében, a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára, az 1881. évi LX. t.-ez. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt N.-Enyeden, 1899. évi október hó 25. napján

1984 1-1

Gajzágó Simon,
kir. bírósági végrehajtó

Várszeg-utca 40. sz. a levő

h á z

örök áron szabad kézből

eladó.

2-3 1986

561. szám
1899.**Árverési hirdetemény.**

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a m.-ujvári kir. járásbíró 1898. évi V. 404 §-sz. számú végzése következtében Hillinger Adolf javára hárli Szalai Pál ellen 125 ft 93 kr s jár. erejéig 1899. évi aug. hó 29-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 430 ft-ra becsült 1 asztal búzából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosújvári kir. bíróság 1898. évi V. 404 §-sz. végzése folytán 125 ft 93 kr tőkekövetelésnek 1896. évi január hó 1. napjától 1899. október 26-ig járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 17 ft 11 kr-ban bíróság már megállapított költségek hirtalék erejéig hárli község határára végrehajtást szenvedő tanuján leendő eszközölésére 1899. évi november hó 14. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el tagnak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendel- tetik.

Kelt Maros-Ujvárt, 1899. évi október hó 30. napján.

1986 1-1

Dergán János,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 3762/1899.

kig.

Hirdetemény.

Alulirt városi tanács ezennel közhírré teszi, hogy a bor, szesz, szeszese italok és a husra vonatkozó adópótlék 1900 évi január hó 1-től két egymásután következő évre haszonbérbe ki fog adatni

Kikialtási ár egy évre 3500 ft.

Az árverés **folyó évi november hó 21-én** délelőtt 10 órakor fog a polgármesteri irodában megtartatni.

Fenn jelzett napig a bérletre vonatkozólag írásbeli zart ajánlatok is elfogadhatnak 10% bánt-pérez melléklésével.

Bővebb felvilágosítást a polgármesteri hivatal ad

Abrudbánya, 1899. október hó 26-án.

1979 3-3

Boér,
polgármester.

ERŐS GYULA,

Erdély legnagyobb óra- és ékszer-áruháza

NAGY-SZEBEN,

disznódi-utca 3. szám.

Mindennemű

ÓRAK, ÉKSZEREK, ARANY- és EZÜST-ÁRUSZEREK,

ezüst evőeszközök, asztalfeltétek, templomi kellekek és látszerési cikkek stb. stb.

ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSA.

Régi pénzek, arany- és ezüst-törödékek régiségek (antik) fizetésképpen vagy esereben bevételnek.

Uj órákért és javításokért 2 évi lelkiismeretes jótállást vállalok.

Vidéki megrendelések azonnal utánvét mellett eszközöltetnek.

A legújabb kor e szakmába vágó legszebb tárgyaiból összeállított nagy **kiállításom** szives megtekintését kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

Erős Gyula,

Nagy-Szeben, disznódi-utca 3. szám.

1965 6-10

Bor.

1-3 éves homoki ó-siller vagy fehér asztali bor erősség és év szerint. 100 literenként 24-25-28 ft, finom pecsenye- vagy fajbor 30-32 ft.

Ujbor (főjve) minőség szerint 14-16-18 ft, pecsenye- és fajbor 20-22 ft.

Nagyobb vételnél minta küldetik. A megrendelő nyugodt lehet, hogy eredeti tiszta minőségű borhoz jutatom, erről jó hírnevem nyújt kezeséget.

Fajtisza, háromszor permetezett, jól beérőtt, legjelesebb homokra való fajokban (Kövi d., Kadar., Olasz r., Erdői, Slankamenka, Ménéz f., Furmint, Ezerjő, Piros és Fehér chassolas) ültetés alá 50-60 cm. hosszúra vágva 3 főtől 7 ft-ig. — Gyökres (1-2 éves) faj szerint 8 főtől 16 ft-ig. 25 forint vételnél 5 százalékos, 50 ftrnál 10 százalékos, 100 ftrnál 15 százalékos, 150 ftrnál 20 százalékos engedmény adatik.

Kittinő piros, fehér és kék fajokban, 6 láb magasan ojtva, 2-3-4-5 éves, igen erős esemete, erősség szerint 30 krtól 60 krig. 10 ftr vételnél 20 százalékos, 25 forintnál 25 százalékos.

50 ftrnál 33 százalékos, 100 ftrnál 40 százalékos engedmény. Az eperfa elég jól árnyékol, ellensége nincs, minden évben bőven terem, gyümölcsét egy a két-, mint a többiáruknak egyaránt szeretik; kittinő pálinka is főzhető belőle. Ceglédén igen jóval előzőbb fának ismerjük. Kár volna háznunk, kertünk, szőlők vagy egyéb birtokunkat e nélkül hagyni.

Rendkívül nagy gyümölcsű fajokban (Konstantinápolyi, Portugalli, v. riás stb.) melyek az ültetés évében már gyümölcsöt hoznak, azután pedig rendkívül bőven teremnek. Faja igénytelen, betegség és ellenségtől egysárat mentes. Vannak rendelőim, kik ezer szárazra ültetik, mert rendkívül hamar teremnek, gyümölcse kedves, sokáig eláll, magas árban értékesíthető és sokféleképpen fel is dolgozható. A 2-3-4-5 éves, rendkívül szép és gazdag gyökerű fák darabja erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél olyan engedmény adatik, mint az epernél.

[Pándi vagy kőrösi meggy.] Termékenységét előmozdítandó háromszor lett permetezve, s így, ha azt folytatólag permetezzük, bőven for teremni. Faja egészséges, gyümölcsös, gazdag gyökerű fák darabja 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanaz az engedmény adatik, mint az epernél.

Diófa. A 6-8 láb magas, rendkívül gazdag gyökerű, tele belüli és könnyű törött, 2-3-4-5 éves diófa ára erősség szerint 20 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél ugyanolyan engedmény, mint az epernél.

Minden másféle nemes gyümölcsfák, nevezetesen szilva, ősz és kajszinbarack, csernyenyé, meggy, szelid gesztenye, lesponya magas derekú és törpe állásuakban, — erősség szerint 20 krtól 50 krig szintén kaphatók.

2-3-4-5 éves cölterős példányokban, azok kora és erőssége szerint 2-5-7-10-15 krajcár árban.

Kiselejtezett nemes ojtványok erősség szerint 5 forint 85 krajcártól 19 forintig ezrenként.

Mindenféle vadoncok erősség szerint 5 forint 85 krajcártól 19 forintig ezrenként.

Kerti eszközök. Kittinő és tartós anyagból rendkívül szilárdan készült horolók (sarabolók), szőlő ültető vasak, továbbá kerti fűrészek, ollók, görbe szemző és ojtó kések, ezenfelül jelfűz és ojtó konocs igen olcsó árak mellett rendelhető meg.

Ár- és névjegyzéket küld:

Unghváry László, föld-, szőlő- és faiskola-birtokos Ceglédrol.

3-6 1978

Előfizet

helyben házhoz
post.
Egész évre
Fél évre
Negyedévre

Hird

□ centiméter
dok és gyáros
ben.

Nyílt tér

Hár

(P. C.)

aki az im
képviselő
országga
tása 186
kémenten
összehord
ban helye
az alkotm
lek ily ma
már oly t
év előtt s

Ánde a
komoly sz
zárszámad
kodik az
ból merít
Benke
letet. Igy
frtót, 189
gánk 1
keltt 1
már 131
let. Horv
költség
frtót, 189
Igen erde
tárczána
nak mind
nagy vál
körében.
sal, hogy
térium
rezőlött
iga szá
frt körül
frtót. Az
a három
emelkedt
kellett a

Némi
adóssa
zetesen 1
2,212.987

Cse
All
S
Söté

Án
Go
Zsá
—

S
Ho
Zs
S

Heves
szeme k
kihívó s
— U
tett sze
mivé te
— N
szerette
annyira
a magá
hogy a